

o. Munkája: »Belizár«, hősi szomorú opera 3 szakaszban. Írta: Cammarano Salvator. Zen. szerz. Donizetti. Bem. 1842. máj. 4-én, Kolozsvárott.

Gyergyai István, színész, sz. 1904. nov. 10-én. Tanulmányait Rózsahelyi Kálmán iskolájában végezte, mely után 1926-ban a Nemzeti Színház szerződtette.

Gyergyószárhegyen (Csík m.) már 1767-ben tartottak iskolai drámai előadásokat.

Gyergyószentmiklósi színészet. A nagyobb székely városokat már 1792. után meg-meglátogatta az erdélyi magyar nemes játszótársaság. Gyergyószentmiklós is nyári állomás volt, melyet szívesen kerestek fel később is a társulatok. 1884. nov. elején Homokai László társulata kezdett itt játszani; azután is a jobb társulatok látogattak ide. 1909-ben Fehér Károly társulata működött itt. Jelesebb erői: Szathmáry Lajos, Kulinyi, Zilahy János, Zilahyné, Kovács, Korda, Szathmáry Lajosné, Sugár Aranka, Albert Erzi, stb. voltak. 1910- és 1911-ben ugyancsak Fehér Károly, 1912-ben pedig Tompa Kálmán társulata játszott a városban, mely a II-ik színikerület körzetébe tartozott.

Gyermekszínészek a magyar színpadon már 1793-ban működtek. Kettlen voltak: Fekete János és Fekete Mária. 1794-ben találunk már kritikát is a gyermekszínészekről, mely így szól: »Nem kis gyönyörűséget szerettek ezenn kívül a Játékban Zrinyi Miklósnak Rafael nevű 8 esztendőes és Szetsódy Máténak Benedek nevű mintegy 5 esztendőes fija, kik közül az elsőt, Fekete Márton nevezetű, tsakugyan 8 esztendőes kis fiju, az utolsót pedig K-s József érdemes Pesti Polgárnak mintegy 6 esztendőes Leánykája férjfi ruhába fel öltözve viselte. Örömmel dítsekedhetünk, hogy kis gyermekek és kis Leánykák szükibe Theátrumunk nintsen, mert nem tsak a helybeli betsületes Polgárok, hanem még fő nemeseink is magzattyaikat egész készséggel beadják a Theátrumba jádzani.« (»Bécsi Magyar Kurir«, 1794. ápr. 18., 485. oldal. Pesti tudósítás a »Zrinyi Miklós« előadásáról.)

Tehát már a régi időkben is számos darabban szerepeltettek gyermekeket. Érdekes, hogy a helytartótanács egy 1802. márc. 17-én kelt rendeletében eltiltotta a gyermekeknek a színházba való járást. Ez azonban nem gátolta a gyermekeket abban, hogy ne kapjanak kedvet a színészethez; ezt igazolva látjuk számtalan színészgyermek és más családok gyermekei pályakezdésénél is. Déryné is így kezdi pályáját, Jókainé nemkülönben. A 70-es években id. Bokor József (L. o.) alakít gyermekszíntársulatot. Budapesten a Feldféle gyermekszínházban az első magyar nyelvű ilyen előadás 1880. húsvét vasárnapján volt. (Hófehérke és a hét törpe.) Újabban (1920. óta) igen divatosá lett a gyermekek színpadi szerepeltetése. Nagy lendületet adott a gyermekszíresek szerepeltetésének 1916-tól a Modern Babaszínpad, amely kezdetől fogva Robicsek Zoltán igazgató szakavatott keze alatt kezdte meg működését az Intim Kabaré (ma Teréz körüti Színpad) helyiségében, melynek műsorában apró darabok, főleg magán-számok szerepeltek. A kis gyermekszereplők később kifejlődtek és nagy színpadon is megállták helyüket.

A gyermekszínészet első művészeinek sorát Gaál Franciska nevével kezdjük, aki 1916—17-ben tagja volt a Modern Babaszínpadnak. Az ott elért sikerei készítették arra, hogy továbbra is a színpályán maradjon. Bársony Rózsi, a Király Színház művésznője, 7—13 éves koráig szintén tagja volt a gyermekszínpadnak. Sándor Böske 8—13 éves koráig volt a gyermekszínházban. Relle Gabi, a M. Kir. operaház kiváló énekesnője, ugyancsak 1916-ban játszott a Modern Babaszínpadon. Mihályi Vilma és huga Lici, szintén itt kezdték pályafutásukat. Az előbbi 1917—18-ban működik itt és nemsokára az Apolló Kabaréhoz, onnan 1919-ben a Renaissance Színházhoz szerződtetik, ahol két évig volt működésben, az utóbbi innen került a Royal Orfeum, majd a Víg-színház kötelékébe. Azután Földes Dezső színiigazgató neje lett. Fényes Annuska is innen indult el. Nemsokára a Király Színházban játszott (»Jánoska« és »Táncos huszárok«). Hosszabb időn át műsoron tudta tartani a Magyar Színházban a »Kis lord« c. vígjátékot, amelyben megérdemelt